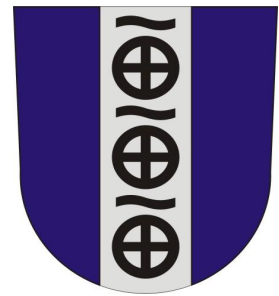

Viru-Nigula Teataja

Hind 0,2 €

nr 3 (205) märts 2016

Eesti Töötukassa

Töötukassa Lääne-Virumaa osakond korraldab töömessi 17. märtsil kell 11.00 -15.00

Rakvere Spordihoones

- Töopakumised otse Lääne-Virumaa tööandjatelt
- Töötamisvõimalused Euroopas
- Karjäärinõustamine
- Ettekanded ja töötoad

VÄIKESES SAALIS:

11.30 Töötamise register. Sotsiaalmaksu soodustused vähenenud töövõimega isikutele. Mida toob kaasa mitteametlik töötamine.

12.30 Mida tasub teada töösuhetest ?

13.30. Ravikindlustuse saamise võimalused

SUURES SAALIS:

11.30 Eesti Töötukassa tööturuteenused ja –toetused

12.30 Töövõimereform ja teenused vähenenud töövõimega inimestele

13.30 Töötuba noortele õppimis- ja töötamisvõimaluste kohta välismaal

Lisaks karjääriinfo vahendamine, kandideerimisdokumentide põhimõtted, ametialase suundumuse testimine jpm.

Töömess on tasuta, tule ja osale ! Info: 15501
www.toomess.ee

24. eesti valdade talimängudel Viru-Nigula vallale tubli tulemus

Viru-Nigula vald osales 27. – 28. veebruaril 2016 Põlvas toimunud Eesti valdade 24. talimängudel, kus saavutati 46 omavalituse seas 9. koht. Väikeste valdade, s.o alla 2000 elaniku, osas saime tubli III koha.

Meist eespool olid vaid Mäetaguse ja Illuka vallad.

Talimängude programmis oli valida 8. spordiala – meeste ja naiste korvpall, lauatenis, kabe, male, mäesuusatamine, murdmaasuusatamine ja juhtide võistlus, kusjuures arvesse minevatest aladest oli murdmaasuusatamine kohustuslik.

Viru-Nigula vald oli esindatud viie spordialaga, milleks olid murdmaasuusatamine, kabe, male, lauatenis ja juhtide võistlus. Valdade paremusjärjestuse selgitamiseks liideti valla murdmaasuusatamise võistkonna kohapunktidele nelja parema spordiala kohapunktid teistelt talimängude programmis olevatelt spordialadelt.

Meie valla esindajad olid väga tublid ja tegid kohati eneselegi üllatusena väga häid tulemusi.

Murdmaasuusatamises saime kokkuvõttes 26. koha, kabe 9. koha, males 4. koha, lauatenises 9. koha, juhtide võistluses 1. koha.

Suur, suur tänu meie võistlejatele ning loodame järgmisel aastal taas rivis olla!

Tekst ja foto: **Raido Tetto**

KOHANIME MÄÄRAMISE EELTEADE

Võttes aluseks kohanimeseaduse § 6 lõike 8 ja Viru-Nigula Vallavolikogu 20.03.2006.a määruse nr 13 „Kohanime määramise kord Viru-Nigula vallas“ punkti 14 avalikustab Viru-Nigula Vallavolikogu, et kavatseb määrata Viru-Nigula vallas Letipea külas Kogo kinnistu detailplaneeringuga moodustatud liikluspinnale nimeks Ranna tee:

Eelnõu kohta on võimalik teha põhjendatud ettepanekuid kuni 28. märtsini 2016 kirjalikult aadressil Kirikaia 2, Viru-Nigula alevik või e-posti aadressil vallavalitsus@viru-nigula.ee. Määruse eelnõuga ning liikluspinna skeemiga saab tutvuda Viru-Nigula Vallavalitsuses, Kirikaia 2 Viru-Nigula alevik.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Abiks raske või sügava puudega lapse vanemale

Jaauari lõpust käivitus Lääne-Virumaal Euroopa Sotsiaalfondi rahastusel projekt “Puudega laste tugiteenuste arendamine ja pakkumine”, mille eesmärgiks on raske ja sügava puudega

lastele pakkuda tugiteenuseid – lapsehoid, tugiisik ja toetava teenusena transport –, vähendades seeläbi vanemate hoolduskoormust ja takistusi tööhõives osalemisel.

Teenused on suunatud raske ja sügava puudega 0–17aastastele lastele, kelle vanemad ei saa osaleda tööhõives, kuna laps vajab ööpäevaringset hooldust ja järelevalvet ning on kodus vanema hooldamisel.

Teenuste mahuks 2016. ja 2017. aastal on ette nähtud 4918 eurot ühe lapse kohta aastas. Raha ei saa vanemad, vaid sotsiaalkindlustusamet maksab tellitud teenuste eest otse teenusepakkujale. Abi ei kata tõenäoliselt kõiki vajadusi, kuid loodetavasti on siiski abiks.

ESFi projekti rahastusele lisaks jätkab riik endiselt riigi rahastatava lapsehoiu eest maksmist (402 eurot aastas).

Raske ja sügava puudega laste vanemad, kes soovivad osaleda projektis ning kelle lapsed vajavad lapsehoiu- ja/või tugiisiku teenust ning eelnimetatud teenusele sõitmiseks transporditeenust, saavad pöörduda oma piirkonna koordinaatori, kohaliku omavalitsuse sotsiaalosakonna või teenusepakkuja (st. MTÜ Tapa Vabatahtlike Tugikeskuse kontaktisiku) poole. Neilt saab ka lähemat informatsiooni teenuste täpse mahu ja korralduse kohta.

Avalduse blankett ja vajalik lisainformatsioon on kättesaadav sotsiaalkindlustusameti kodulehel www.sotsiaalkindlustuamet.ee.

Lääne-Virumaal on sotsiaalkindlustusameti poolne kontaktisik/koordinaator Kersti Suun-Deketi kontaktandmed – email: kersti.suun-deket@sotsiaalkindlustusamet.ee, tel: 327 8371 või 5346 7887.

Lääne-Virumaa teenusepakkuja on MTÜ Tapa Vabatahtlike Tugikeskus, kontaktisik Ene Augasmägi, tel: 5598 0670 või email: tapa.vabatahtlik@gmail.com. Täiendav info MTÜ kodulehel: www.vabatahtlik.com

Ene Augasmägi, Tamsalu valla sotsiaal- ja haridusosakonna juhataja

RAHVAKALENDER, MÄRTS

8. märts, rahvusvaheline naistepäev

Uuem püha

Otsus tähistada naistepäeva võeti vastu naissotsialistide II rahvusvahelisel konverentsil Kopenhaagenis 1910 a Clara Zetkini ettepanekul. Päeva hakati pidama Saksamaal, Šveitsis, Austrias, Taanis. Venemaal tähistati esimest korda Peterburis 1913. a. Peterburis toimus ka 8. märtsil 1917 naistööliste demonstratsioon nälja, sõja ja tsarismi vastu.

Naistepäev kuulutati Venemaal 1965. a puhkepäevaks. (ENE)

Tegeliku tähistamise alguse järgi saab tähtpäev tänavu 105. aastaseks – juba nii kaua on sel päeval naistele lilli kingitud. Viru-Nigula rahvamajas toimub 8. märtsil naistepäevakontsert, pärast pakutakse kohvi ja kringlit.

12. märts, korjusepäev

Tegemist ei ole loomakorjusega, nimi on tulnud 6. – 7. saj. elanud Rooma paavsti Gregorius Suure surmapäeva järgi. Gregorius sai pühakuna õpilaste, õpetajate, õpetlaste, lauljate, muusikute patrooniks, ta aitas ka podagrahaigeid. See päev on elavast rahvatraditsioonist kadunud juba 18. saj., kuid siiski on ta tänuväärselt püsinud kalendris.

14. märts, emakeelepäev

Uuem riiklik tähtpäev.

Selle päeva tõi kalendrisse meie kandi mees, Voorsel sündinud Meinhard Laks (1922 – 2008), Sonda KK endine direktor. Tema visa võitlus eesti keele väärtustamise ees lõppes 1999. a 14. märtsil (Kristjan Jaak Petersoni sünnipäev) emakeelepäevaks kuulutamiseega.

Igal aastal korraldatakse meie koolis kindlateemaline luulevõistlus. Keelepäeva paiku toimub Sõmerul parimate noorluuletajate autasustamine ja tänamine. Sellel päeval või sellele pühendatud tunnis on koolis keelte viktoriin, eesti keele etteütetus.

Keelepäeval räägitakse ka raamatukogus emakeelest ning sätitakse miniüritus samale või lähedasele päevale.

17. märts, käädrapäev

Ei teata. Vast niipalju, et ussid hakkavad liikuma. Oluline päev usside ja putukate tõrjumiseks, milleks tuli lõnga kerida.

Kirikukalendris püha Gertrudi surmapäev.

20. märts, palmipuudepüha

Sellel päeval läks Jeesus Jeruusalemma, tema teed palistasid rahvahulgad palmipuukstega. Meil tuuakse tuppa pajuurbasid.

21. märts, pendipäev

Ei teata. Päev on nime saanud benediktiini ordu alusepanija Benedictuse järgi.

24. – 27. märts, suur neljapäev, Jeesuse ristilöömise päev reede, vaikne laupäev ja Jeesuse ülestõusmise pühapäev

Suured pühad. Vanasti olnud neljapäeval ja reedel kirikus armulaud.

25. märts, paastumaarjapäev

Küüditamisohvrite mälestuspäev, uuem.

Maarjapäevadest tähtsaim püha, langeb paastu aega. Jeesuse elu sai emailus alguse. Kannab ka kapsamaarjapäeva nime, sest päeva kommetes on tähtsal kohal kapsastega seotud toimingud. Näiteks on soovitatav sel päeval lõngu kerida, mis pidavat aitama kapsastel lopsakaks kasvada.

Kui 2015. a 20. märtsil korraldas Hariduse Selts paastumaarjapäevale pühendatud käsitöönäituse, siis kaunisid väljapanekute laudu ka värvilised lõngakerad.

Veel rohkem kui küünlapäeval, joodi maarjapuna ja jällegi on loomadest tähelepanu osaliseks saanud sead. Siga on rahvakalendris tähtis tegelane ja kui mõelda, siis tõesti – mille najal kasvasid minuealised eelmise sajandi keskel üles? Sealihatünni. Hommikul praeti, päevaks keedeti lihakondiga suppi. Kui külaline tuli, pandi lihalõigud pannile ja muna peale. Nii oli see teab, mis ajast ning praegugi on sealiha paljudele meelistoiduks.

Maarjapäeval ei võetud tuld üles, sest kardeti tule kahjulikku mõju rukkiorasele. Sellest ajast lõpetatigi õhtuse töö tegemine tule valgelt. Kui maarjapäev on soe, siis on kevad ka soe ja vastupidi.

Uhtna kooliõpetajad on käinud 25. märtsil Pada mäel päikesetõusu ajal uut päeva tervitamas. Kaasas oli neil maarjapuna, suupiste ja kohv. Lauldi näoga päikese poole ja nauditi imekauneid hetki. Kaua ei olnud, tundide alguseks pidid tagasi olema.

Rõõm kuulda sellistest ettevõtmistest. Kui me pühendume ainult tänapäevastele tavadele ja kommetele, teadmata midagi vanadest ➔

tähtpäevadest ja nende tähistamisest, siis on see kui pilaff piprata.

25. märts on ka leinapäev

Viru-Nigula kirikaeda paigaldati 1989. a Ella Rajari kavandatud mälestuskivi punases terroris hukunuile. Siia käiakse lilli ja küünlaid panemas, siin võib omas mõttes kaugel surnud omastega vestelda.

27. Ülestõusmispüha, kevadpüha, lihavõtte, munadepüha

Liikuvad pühad, Kristuse ülestõusmisega lõppes paast. Kombeks oli tuppa tuua puulaaste. Seda tehes loodeti palju linde maja ümbruses ja vabas looduses näha. Arvati, et kui last imetada kolmel järjestikusel suurel neljapäeval või reedel, saab temast nõid.

Erandina varasemate pühade lemmikloomast, seast, on ülestõusmispühadel esiplaanil veis. Kevadpühadeks tapeti tavaliselt vasikas, anti ka naabritele pool. Sigu tükeldati samuti, jagati osa ära. Kui teises peres tapmiseks läks, siis saadi tagasi. Nii mõnel pool tehti.

Hommiikul vara kuue paiku oli kirikus esimene jumalateenistus, teine kell 11.00. Kaugemalt tulnud vahepeal koju ei läinud, istuti koguduse toas, kus söödi kaasavõetud toidukompsudest ja juteldi.

Minu isa rääkis, et ükskord ei mäleta, mis pühal, olnud kirikus 13 lauatait inimesi, kes armuleiba võtsid (kõikidel pühadel armulauda ei olnud). (*Elise Rätsep, 1924*)

Lihavõttepühi kaunistavad kunstjänessed ja tibud, neid on polettidel igas suuruses. Keedetakse ja värvitakse mune, sest muna on iidvana sigivuse ja sünni sümbol, temast kooruvad välja pehmed kollased siutsujad, kes teatavad kevade ja uue elu tärkamise algusest.

Kevadpühi esindavad ka kiireltpaljunevad jänessed.

„Minu lapsepõlves istus meie usklik vanaema pühade hommikul valge rätik peas lõua alt sõlmes laua otsas ja laulis kirikulaule. Lapselapsed olid tal kordamööda põlvedel. Ema keetis varavalges sibulakoortega hunniku mune, mis olid meie ärgates juba laual. Öeldi, et jänessed tõid. Käisime trepil vaatamas, kus need jänessed siis on?“ (H. T.) 3. klassi lapsed: „Värvitakse munad riisiga, sibulakoortega. Koksitakse. Käivad lihavõttejänkud, kingade ja susside sees on šokolaadimunad. Vahel peab neid mune ise otsima. Aknalauale pannakse korv, kuhu hommikuks on pandud värvilisi kana- ja šokolaadimune. Koolis on munade veerevõistlus.“ Lihavõttel keedetakse punased munad (sibulakoortega), nelipühal rohelist (kaselehtedega).

Munade koksimine on lõbus tegevus, mis siiski võib vahel lõppeda meelehärmiga. Kavalpea valib löögi andmiseks muna teravama otsa, sest ümmargune pool on nõrgem. Kaotaja peab midagi tegema, näiteks sööginõud pesema.

Olen kuulnud, et ülestõusmispüha hommikul päike mängib, tantsib rõõmust. Rõõmupäev on ta tõesti, isegi pastor võib ülemeelikuks minnes lugeda kantslist sõnu, mis kirikulise muigama panevad. Traditsiooniks on saanud märtsi- ja ka teistel koolivaheaegadel korraldada rahvamajas lastele pannkoogipäev. Lustitakse hoolega, lauldes ja mängides võetakse uut aastaaga vastu. Seekord kevadet.

Märtsikuu viimasel pühapäeval keeratakse kell üks tund ette, minnakse suveajale.

27. märts on ka rahvusvaheline teatripäev.

Koostasini Lauri Vahtraamatut ja Elise Rätsepa, Anu Laidineni, Lea Metsise, Aino Elmiku, Aliise Aasmäe, koolilaste ning Ervin Lemberi ütluste põhjal, olles neile väga tänulik.

Heili TARJAN

VALLAVALITSUSES

5. veebruaril

Vajaduspõhise peretoetuse maksmine

Maksta vajaduspõhist peretoetust seitsmele avaldajale.

Täiendava sotsiaaltoetuse maksmine

Maksta täiendavat sotsiaaltoetust ühele avaldajale 50 eurot.

Ehitusloa väljastamine

Anda välja ehitusluba OÜ-le Sevengroup puurkaevu rajamiseks Samma külas, Teelahkme maaüksusel.

Minihanke algatamine

Viia läbi minihange „Murutraktori ostmine“ Moodustada komisjon alljärgnevas koosseisus: Koit Oras – vastutav isik

Raido Tetto – liige

Guido Reimer – liige

Lihthanke algatamine

Viia läbi lihthange „Viru-Nigula aleviku Uue tänava tolmuvaba katte ehitustööd“ Moodustada hankekomisjon alljärgnevas koosseisus: Koit Oras – vastutav isik Raido Tetto – liige Guido Reimer – liige

**Tegevustoetuse määramine
MTÜ-le LTK Viru-Nigula ja
MTÜ-le Viru-Nigula
Spordiklubi**

Toetada 2016 a jaanuari,
veebruari ja märtsi kuus
mõlemat klubi 335 euroga.

**25. veebruaril
Toimetulekutoetuse ja
täiendava sotsiaaltoetuse
maksmine**

Maksta toimetulekutoetust 15-le
avaldajale 2298,73 euro eest.

* * *

Maksta täiendavat
sotsiaaltoetust neljale avaldajale
132,79 euro eest

Vaba metsamaa erastamine

Nõustuda Marinu külas asuva
Sooniiidu kat. üksuse
erastamisega Tiit Tislarile.
Erastatava maa pind 27,79 ha,
maatulundusmaa.

Katastriüksuste jagamine

Nõustuda Heiki Rubergile
kuuluva Kubja-Hansu kat.
üksuse jagamisega kolmeks
eraldi katastriüksuseks.

* * *

Nõustuda OÜ Unire INVEST-
ile kuuluva Kogo kat. üksuse
jagamise 11-ks eraldi kat
üksuseks.

Asukoht Letipea, seitsme kat.
üksuse sihtotstarve elamumaa.

Viru-Nigula Vallavalitsus pälvis “Vabatahtlike toetaja” aunimetuse

Siseminister
Hanno Pevkur
tunnustas 2015
aastal erakordse
panusega silma
paistnud
abipolitseinikke,
vabatahtlike
päästjate ja
vabatahtlike mere-
päästjate rühmi
ning vabatahtlikku
tegevust toetanud
organisatsioone ja
eraisikuid.

kotkaga on teile tunnustuseks meie tegemiste
toetamise eest. Ja mitte ainult meie, vaid nii nagu
öeldi maha siseministeeriumis, kõigi vallas
tegutsevate vabatahtlike toetajatena.

Oleme uhked, et saame elada ja oma tegemisi
seada just siin, Viru-Nigula vallas.

Tänu teile, Viru-Nigula Vallavalitsus, Viru-
Nigula Vallavolikogu, valla vabatahtlased ja
valla kodanikud.

Marge Zaidullin

MTÜ Aasukalda Priitahtlik Päästekomando
juhatuse liige, meeskonnavanem, noorte ringijuht

Vabatahtlike toetaja aunimetuse pälvis teiste
tunnustuse saajate seas ka Viru-Nigula
Vallavalitsus.

Teatavasti on vald oma kogukonna nägu.

Vallavalitsuses ja volikogus toimetavad ikka

kohalikud aktiivsed inimesed. Või käis see

vastupidi? Et kogukond on valla nägu.

Vallaametniku järgi saame mõõta meie kodanike
suurust. Võta ükskõik kumba pidi tahad, õiged
paistavad mõlemad olevat. Vähemasti minu
meelest.

Aasukalda pritsudel saab aprillis kolm aastat
tegasat rahmeldamist. Pisike aeg selle kaduviku
suuruses, aga meie oleme uhked. Uhked, et nii
vähese ajaga nii palju tehtud saanud. Uhked, et
meil on kanged kamraadid pritsuasja ajamisel ja
tegasad noored järelkasvu kindlustamiseks.

See, siseministeeriumi poolt välja antav

„Vabatahtlike toetaja aunimetuse“ koos klaasist

Teavitame 1. jalaväebrigaadi kompanii -
suuruse üksuse väljaõppe läbiviimisest
Vihula, Haljala, Viru-Nigula ja Sõmeru valla
territooriumil 14-18. märtsil 2016. aastal.

Üksus plaanib kasutada väiksema koormu-
sega teedevõrku, et harjutada motoriseeritud
rännakut ja ümberpaiknemist. Liikumiseks
kasutatakse üldteid, erateedele ega -
maadele ei sõideta. Võitlejatel on kaasas
käsituli relvad ja väljaõppe eesmärkide
täitmiseks imiteeritakse vajadusel lühikesi
tulekontakte (paukpadrunid ja
suitsugranaadid).

Alal liigutakse 4 veoauto ja 34 maasturiga
ning õppusel osaleb kuni 100 kaitseväelast.

Veiko-Vello Palm
kolonelleitnant

1. jalaväebrigaadi ülem

Külade matkamäng jätkub

Viimane matkamängu etapp toimus 14. veebruaril Aasukalda külas. Oli tore tõdeda, et huvi mängu vastu on endiselt elav. Kokku osales tervisepäeval 67 inimest. Seiklust aitas korraldada abivalmis Mäni talu rahvas, Aasukalda Priitahtlike Pritsimeeste raudvara. Põlised külaelanikud õed Samelid otsisid vanaaegseid talupere tarbeesemeid, mille otstarvet tuli mängijatel ühes kontrollpunktis ära arvata. Nendelt saime teada vahva murdesõna jõkke suubuvate uhtorgude ehk orvandite kohta – rahvas oli neid kutsunud toreda nimega **VESILEIKANDSOONED**. Retkelised said teada, kus asuvad küla vanad sillad. Südamlik tänu Asta ja August Toigerile, kes oma talu maa-alal olevat silda korrastasid ja ületada lubasid. Omaaegsest küla planeeringust, vanade teede kulgemisest ning sõjaaja sündmustest rääkis värvikaid lugusid Julius Tauer. Matkapäeva üllatusauhinnad pani välja Aasukalda Farmi pere, kes oma võistkonnaga mängus ka edukalt osales. Suur tänu toetuse eest! Oli tore ja tegus päev, mis sest, et ilm oli hall ja sombune.

Järgmine matkapäev toimub 27. märtsil algusega kell 10.30 Viru-Nigula pastoraadis. Sel korral on avastamist ootamas Võrkla küla. Kõigil osalejatel on soovitatav kaasa võtta üks värvitud muna, sest on ju tegemist ülestõusmispühaga.

Kõik on teretulnud osalema ja külast lugusid pajatama.

Et matkapäeval külas paar tundi võõrast rahvast liikumas on, oleks kena, kui talude koerad kinni oleksid ja keegi ei arvaks, et talude lähedal halbade kavatsustega luusitakse.

Võrkla külast

Küla loodus- ja kultuuriväärtused Taani hindamisraamatus nimetati küla **WAERKAELA**, suurus 15 adramaad. Tänapäeva Võrkla küla ümbermõõt on 13 km, pindala 5,9 km². Maksimaalne läbimõõt loodest edelasse on 3,3 km ja kirdest kagusse 3,7 km.

Küla on reljeefi poolest omapärane, kuna paikneb kõrgemal seljandikul soode vahelisel alal.

Seljandiku tippu kutsutakse Salumäeks ja siin arvatakse olnud eestlaste püha hiis enne kristluse tulekut.

1241. a. mainitakse Taani hindamise raamatus Võrkla küla mille juures asunud püha salu. Tegu on esmase kirjaliku tõendiga vanade eestlaste pühakohtadest Eestimaal. Nõukogude ajal on hiie alale kaevatud suur siloauk ja künka tipus geodeetilise kõrguspunkti juures kõrgub mobiilimast. Tipu kõrguseks on 78,8 m üle merepinna ja see on meie valla kõrgeim punkt. Luuleliselt kirjeldab August Krikmann Võrkla küla oma kogumikus 1949. aastal: *Salumäelt edasi vaadates näeme üle Viru-Nigula kihelkonna asuvat kõrgemat mäeturja – Võrkla külameeste põldudega, millede kirjud vöödid nagu diivani üleriie kaugele eemale paistavad. Kõrgem tipp sellel alal oli viimase ajani söötis.*

Kui Mallast vaadata seda Võrkla mäeseljandikku mis nagu lamava hiigellooma keha näitab olevat, siis tulevad meelde dr Veske laulusõnad: „Kui siit pilvepiirilt alla vaatan...“

Muinsuskaitsjad on kultuurimälestiste registrisse kandnud muistse asulapaiga küla keskosas praeguste talude ümbruses. See asjaolu on meelitanud siiakanti isehakanud aardeotsijaid, nn detektoriste, kelle tõrjumiseks peab naabrivalve tublisti vaeva nägema.

Ajalooliselt on Võrkla endise Pada mõisa maadele rajatud, osaliselt haaravad tänase küla piirid ka naabermõisate Samma, Varudi ja Vasta ning Viru-Nigula Kirikumõisa maid.

Looduslikult on Võrkla küla peaaegu tervenisti avamaal, ainult loodeosas ulatuvad küla piiridesse Varudi raba soised metsad ja endised karjamaad. Et niiske ala maaharimist ja metsamajandamist suuresti takistas, on Võrkla küla peremehed ➔

1937/38 aastatel Võrkla veeühisuse loonud ja kraavikaevamise ette võtnud. 9. septembril 1938 avaldas Wirumaa Teataja nr 105 teate: *Võrkla II veeühisus annab välja suulisel vähempakkumisel 18. sept. s. a. kell 10 hom. peakraavi Töö suurus 7180 m3, kraavi pikkus 3186 m. Töö kavaga võib tutvuda ühingu asukohas Pada v. Võrkla külas Joh. Hammerberg'i juures Jaanisilla talus. Juhatuse jätab endale õiguse tööd ka mittevähempakkujale anda või välja andmata jätta. JUHATUS.*

Drenaažitöödega kaevati taludest põhja pool sügav säng edelast kirdesse voolavale Vereojale. Selle kraavi serva on maaparanduse käigus ehitatud otsetee Viru-Nigulast Varudisse. Talumaade loode- ja põhjapoolses osas kogus vett teine kraav, mis on ka tänapäevase kuivendussüsteemi osa ja märgib küla põhjapiiri. Osa vanu kraave on jäänud unustusse ning on võsa all vaid aimatavad. Põllud on kividest lagedaks korjatud, nende omaaegsest rohkusest annavad aimu suured kivikuhilad teede servades.

Maavaradest on küla territooriumil turvast väikeses loodenurgas ja kruusa Salumäel. Kogu küla all tervikuna levib aga uraani ja molübdeeni sisaldav diktüoneemakilt.

Pärimuskilde inimestelt

Eestimaal hakati talusid päriseks müüma pärast talurahvaseaduse ilmumist 1856. aastal. Siiski ei olnud Pada vallas 1903. aastal müüdud veel ühtegi talu. Olevik 1903 nr 8 Kirjad: Talukohad on enamaste ju paarikümne aasta eest päriseks ostetud, ainult Pada wallas on kuni siiani kuni kõik talud veel müümata.

Jüri Astok, kelle talu asus praeguse Võrkla lauda kohal, on kõnelnud 1931. aastal Hilda Kõrgele pärimuse kogumise ajal: *Enne kruntimist olnud Võrkla ja ta vabatküla koos. Kruntimisel viidud Võrkla ja ta popsid lahku. Viimased viidud Pada-Arusse ja Toomika külla. Võrklassse jäänud vaid talu küla... Mõisnik andnud 100 rubla majade ümberehitamise kulu. Ehitamisel on siin antud mõisa poolt ka aknaklaas ja telliskivid korstna tarvis. Aknaraamid tehtud ka mõisa poolt, kuna ukseid olnud oma teha....*

August Krikmanni märkmetest 1949. aastast selgub, et üheks värvikamaks isikuks külas oli erak Sakarias, kelle järgi on tänaseni mitte kaugel Viru-Nigula kirikust säilinud kohanimi Sagari. Aastal 1802 oli Eesti kuberner A. Langell Sagari Jaacki taga otsinud, kuna ta olevat oma prohveti ametiga inimesi eksiteele vedanud. Tema kohta anti isegi isikukirjeldus välja, et vanus 50 aastat, hallid kavalad silmad, tumepruunid juuksed,

rõugearmiline palenägu ja tugeva kehaga mees. Iga hinna eest oli vaja meest kätte saada, kes oli ette kuulutanud, et saksad lähevad siitmaalt ära. Viru-Nigula kiriku kroonika andmetel oli Võrkla külas ajutiselt peavarju saanud ka pastor Solbach (1656-1673), kui kirikumõis Musko-Vene rahva röövretke käigus 1657. aastal rüüstati. Hoopis enam teame aga lähiajaloo silma paistnud inimestest. Külast lahkus sõja ajal palju inimesi kas vabal tahtel või väevõimuga. 14. juunil 1941. Saadeti Võrklast ära kaitseliitlane Konstantin Hermans koos naise, õe ja kahe lapsega. Lapsed surid teel. Rahva seas liigub jutt, et ärasaatmise korraldas perekonnale naabertalus elav solvunud puusärgimeister Lunde, kes pidas naabri vastu viha. Põhjuseks oli naabri naljatemp. Nimelt oli rätsep täiendanud puusepa ärisilti omapärasel moel, lisades teatele, kus seisis, et Puusepp Lunde valmistab puusärke, sõnad: ...ja parandab vanu! Kunagine Võrkla külast pärit mees Karl Trei (1909-2002) oli metsavendade salga juht Nugeri rabas. Omakaitse arhiivi andmetel toimus 7. augustil 1941. Nugeri-Varudi soos tulevahetus. Võrkla laagris oli 42 meest, relvadeks 26 vint- ja jahipüssi. Kedagi NKVD -lastel tabada ei õnnestunud. Pärast sõda elas Karl Trei edasi Kanadas Torontos. Seal oli ta üheks väliseestlaste organisatsiooni eestvedajaks ning tegeles aktiivselt ka spordiga. 76. aastast oli ta nii kaugus- kui kolmikhüppes ja tõkkejooksus maailma parim omaealiste seas. Veel 90-aastaselt võttis ta osa veteranide maailmameistrivõistlustest kergejõustikus ning noppis sealt medaleid. Teine märkimisväärne inimene külas oli Jaan Voor, kes elas Mätliku talus küla Varudi poolses otsas ning oli Eesti ajal Viru-Nigula esimese bussiliini pidaja.

Kalmistu

Külas asub kihelkonna-valla kalmistu ilusa väikese kabeliga keskosas. Kalmistu rajati Võrkla küla liivasele väljale juba XVIII sajandil pärast keisrinna Katariina 1772. aasta 19. mail välja antud ukaasi, millega keelustati kirikuaedadesse matmine. Selle järgi tuli kalmistud rajada asustusest, eeslinnade ja alevite majadest vähemalt 100 sülla, s.o 213 meetri kaugusele. Võimalusel pidi kaugus olema 300 sülda, seega üle poole kilomeetri. Seaduse jõustumine võttis aega veel vähemalt 150 aastat, kuid pika peale harjuti korraga, et kirikuaed ei ole kalmistu. Kirikule eraldatud kalmistu Võrkla külas oli kaua aega ilma kabelita. Rahva seas oli aja jooksul tõusnud rahulolematust, mis ka vabariiklikesse

ajalehtedesse kostus. Näiteks Postimees 1897 nr 52 04.03. lk 3 kirjutas: *Siin on pruugiks pühapäewadel surnuid kiriku kaasa wõtta, neid jumalateenistuse ajaks kirikuwärawa ette wälja panna ja alles pääle selle maha matta. Meie kiriku ümber on müürist aed, ja iga mees, kes kiriku soowib minna, peab tingimata surnute lähedalt mööda minema. Kas selleläbi mitte külgehakkawad haigused laiali ei lagune? Päälegi käib soojal ajal surnutelt halb lõhn wastu, mis kellegi meele järele ei ole.- wõiks ommeti suure kihelkonna pääle surnuaiale surnu kammer ehitada.*

1903. aastal tuli kirikuõpetajaks uuendusmeelne ja ettevõtlik pastor Krause, kes asus kohe Viru-Nigula elus muudatusi tegema. Kalmistule ehitati 1904. aastal korralik kabel, peagi sillutati kirikuesine tee munakividega ja alevisse kutsuti tööle ka väga nõutud ämmaemand. Tõenäoliselt on kabeli ehitamisel abiks olnud kohalikud mõisnikud. Kabeli otsaakna piidale on kinnitatud tagasihoidlik plaat Mai Eile mälestuseks 1908. aastal. Kas pandi see mõne heateo, näiteks aknapiida või vitraaži valmistamise eest või taheti kadunule lihtsalt erilist austust avaldada? Kes seda enam teab....

Kalmistu põhjaosas asub 1958. aastal II maailmasõjas langenud sõduritele püstitatud dolomiidist monument. Teadaolevalt on sinna ühishauda maetud 70 sõdurit, kellest 14 nimed on jäädvustatud plaatidel monumendi jalamil. Kalmistul puhkab Viru-Nigula kihelkonna rahva seas ka mitmeid lähiminekus meie elu mõjutanud kultuuritegelasi. Neist kõige lõunapoolsemas kalmistu osas puhkab kohalik kodu-uuriija Ella Rajari, kabeli taga kunagine kolhoosi aseesimees Arvo Vutt, Viru-Nigula poolsel künkal on Tuuli Rikkolase haud, keda mäletavad Vasta kooli kasvandikud ja praegused lapsevanemad. Vennaskalmistu taga aga on leidnud rahupaiga nõukogude aegne entusiastlik kultuurimaja juhataja Antonina Loho.

Kolhoos

Võrkla külas moodustati 1948. aastal kolhoos Punane Täht, mille esimeheks oli Karl Tell. Et kolhoosi minekuga kaasnesid külas väga vastakad meeoleud, kirjutati oma emotsioonid kohalikesse lugulauludesse. Allpool toome laulusõnad. Kui keegi midagi neist inimestest mäletab, oleks tore kommentaare kuulda (kus talus elas, millega tegeles, kuhu sai?)

Võrkla kolhoosi "Puna täht" laul

Võrkla loodi uus artell,

Seda juhib Karla Tell.
"Puna täht" tal nimeks pandi
lehmad, lambad kaasa anti.
Urra,urra,urra,urra,
küll kolhoosis tore olla.

Pendi Karla volinik
Kodus naise ees kui tikk.
Veel kolhoosi ma ei salli
Ütleb naisel armas anni.

— " —
Pendi Salme vanapiiga
Kardab, et kolhoos teeb liiga.
Lunde Olga kurdab taga
Ants kus sai me lehma saba.

— " —
Selle küla pansijoonis
Istub Anton kurvas poosis.
Toidan sandid, toidan saksad
Otsige kes seda jaksab.

— " —
Liine kindel nii kui kalju
sest tal varandust on palju.
Jalga vastu maad ta lööb
Ja kolhoosi ära neab.

— " —
Aru Juhanil on mure
Lagunema kipub tare.
Ehk küll Elmar tallab sikkelt,
Juhanil ei ole nikkelt.
Mõtleb küll kolhoos neid aitab.
Elame, eks elu näitab.

— " —
Julge Eedil talu vänge
Selle eest tal naine mängus.
Linda vaikselt kurameerib,
Küla mehi vähe proovib.

— " —
Küll me oleme nii vaesed,
Kurdavad need Alma naised.
Sellepärast müüme ära
Oma noore sugumära.
Kolhoosile me toome täkud
Ja teistel naeratame näkku.

— " —
Tennu Kutt kolhoosi sättis
Külanaised maha jättis.
Naistel punane on hari
Kuttil kodus kena Mari.

— " —
Tehniker ka külamees
Elab sepapaja sees.

Naiseks tal on kaupmehe tütar,
Kes on tervel külal tuttav.

“ -

Nüüd kolhoosi kangem mees
Juljus seisab meie ees.
Linda ujub armuvees
Julge Eedi kälimees.

“ -

Astok Liide tütar Mai
kolhoosi revisjoni sai
kolhoosi kord nii väga meeldis.
Kuid on siiski väike häda,
Kardavad nüüd iga päi,
Kas meil tuleb koduväi.

“ -

Hantsu Jüri ptuh, ptuh, ptuh
kolhoosi elu päh, päh, päh.
Pudelit tema taskus kannab
Põld talle ikka saaki kannab.
Ja kui vahel vänta keerab

Siis ta küla poole veereb.

“ -

Siis on ühed Mustenid
Põllud täis neil lillesid.
Haarand neid on ilu meel
kolhoosis neid ei ole veel.

“ -

Lepikus on talli vana
hobuseid sa temalt manad.
Siis Karla veli August Tell
see kolhoosi puusepp sell.

“ -

Siis on vennad Lokotarid
Nendel kodus väiksed plaanid.
Kolhoosi minna nad ei taha
Mujalt teenivad nad raha.

“ -

Nüüd on käes kolhoosi piir
Ammerbergi pere siin.
Peremees kolhoosi vihkab

Tema teeles tööle ihkab.
Perenaine sellest kurb
Miks ei tule toonekurg.

“ -

Leida valitseb need tallid
Lehmad, lambad, sugupullid.
Tema lahkelt naeratab
Ja ka lehmad paaritab.

“ -

Prigatiriks Kurvet Jukku
Ei ta lase mehi tukku.
Seda tema silmad näevad
Kust meil tulevad tööpäevad.

“ -

Siis kolhoosi laulu lind.
On Voori noorem vend.
Tema nooti seletab
Kõik oktaavid ületab.

Tekst ja foto: Ene EHRENPREIS

VEEBRUARIKUU VASTA KOOLIS

Veebruarikuu oli sarnaselt eelmistele tegus ja toimekas. Põnevaid ettevõtmisi jagus igasse nädalasse.

4. veebruaril külastas karjääriõpetuse tunni raames Töötukassa karjääriinfo spetsialist Katrin Jaanimägi 8. ja 9. klassi õpilasi. Lisaks noori puudutavale infojagamisele mängitigi üheskoos harivaid mängu, vaadati õppevideoid, osaleti viktoriinis.

9.veebruar oli Vasta koolis väga eriline päev. Vastlapäevaks valmistumine algas juba mitmeid nädalaid varem ning siis nägi plaan ette paksu lumevaipa ja käreid külakraade arvestades lumelinn ehitamist. Paar nädalat varem saabunud soojalaine kustutas viimasegi lootuse rajada tiigikaldale võimas lumelinn ning vastlapäeva tegevused tuli ümber mõelda. Suure üllatusena laekus paar päeva enne üritust vastus küllakutsele. Nimelt olin esitanud kutse Tapal missiooni täitvatele Ameerika sõduritele osalemaks meie vastlapäeval. Kuna eestlaste kombeid tol päeval kesiste lumeolude tõttu väga järgida ei saanud, mõtlesime õpilastele tutvustada Suurbritannia vastlapäeva kombeid. Eelmisel päeval täitus koolimaja pannkookide lõhnaga, sest meie kooli direktor valmistus pannkoogiralliks. Temale asusid appi vastlapäeva hommikul 7. klassi tüdrukud.

Ameerika sõdurite saabumist ootas ärevalt kogu koolipere. Nende kohtumine õpilastega möödus

Ameerika sõdurid Vasta Koolis

väga sisukalt. Kõik õpilased said teada sõduripoiste elust nii kaugel Ameerikas kui ka Lääne-Virumaal. Lapsed said lähemalt tutvuda isegi sõdurite varustusega. Tore oli näha, et meie kooli õpilased võtsid võõramaalased külalislahkelt vastu. Üheskoos vesteldi inglise keeles veel pikalt. Peale kohtumist mindi üheskoos koolimaja parki, sest seal algas Suurbritannias vastlapäeval väga populaarne pannkoogiralli. Võistkonna varustusse kuulus pann ja põll. Võistluse eesmärgiks oli võimalikult kiirelt ja oskuslikult pannkooki hüpitades läbida jooksudistants. Võistkondadesse asusid ka külalised Ameerikast. Ralli kulges väga tasavägiselt. Kuna samal nädalal tähistati ka Euroopa 112 päeva, moodustasime kooliperega parki hädaabinumbri 112 ning saatsime foto Häirekeskuse poolt välja kuulutatud konkursile.

Vastlapäev lõppes maitsvate pannkookide ja vastlakuklite söömisega, milledest olid sõdurpoisid eriti vaimustatud.

Lasteaias „Mõmmik“ tähistati vastlapäeva loomade karnevaliga. Iga osaleja pidi riietuma loomakostüümi ning toreda peo käigus sai tekkidel tehtud ka vastlasõit. Lumepuuduse tõttu kahjuks sel aastal "linade pikkuses" võistelda ei saanud. 12.-13. veebruaril viibisid meie kooli TOREkad (Karoline Murri, Janelle Heinmets, Marju Linda Peek, Gerda Porovart, Rihard Õunapuu, Grete Maris Sillat, Kevin Preis ja Kirke Krõõt Salk) Saaremaal, Leisi koolis, TORE konverentsil. Nende juhendajateks olid Riive Raam ja Lea Metsis.

Sõbrapäeva hommik algas koolis õues, sõbraliku hommikuvirgutusvõimlemisega. Lisaks said õpilased postitada kaarte ja kirju oma sõpradele. Lasteaiälapsed osalesid rühmategevustes ning 15. veebruaril käisid "Lepatriinude" ja "Liblikate" rühmade lapsed Rakvere Teatris vaatamas Ugala Teatri etendust "Cipollino seiklused".

16. veebruaril saabusid nii kooli kui ka lasteaeda Räpina Aianduskooli poolt korraldatud projekti „Maasikasõbrad“ kuumaasika taimed. Iga rühm ning algklasside õpilased jälgivad nelja taime kasvamist ning viljade valmimist. Taimede kohta tehakse tähelepanekuid internetilehele <http://projekt.aianduskool.ee/maasikasõbrad/>. 2. märtsil panid „Lepatriinude“ rühma lapsed taimedele ka nimed. Ühiselt korraldati nimekonkurss. Lastel oli päris palju ja huvitavaid ettepanekuid. Arutelu käigus said kollase täpiga märgistatud taimedele nimed "Koobikas" ja "Täpp"; punase täpiga märgistatud taimedele "Brändi" ja "Praanika". Edu kasvamisel ja kasvamisel!

18. veebruaril toimus spordisaalis traditsiooniline algklasside rahvastepallivõistlus. Tulise lõpuheitluse pidasid 3. klassi ja 4. klassi võistkonnad. Võitjana väljus 4. klassi meeskond koosseisus Andris Tauer, Mattias Sander Küngas, Kirill Nosov, Mihkel-Krister Kriisa, Helve-Krisdelle Vaik, Sten Tof, Mairon Nukk.

22. veebruaril külastasid kooli õpetajad Pärnu Vanalinna Põhikooli. Kuna tegemist on edukalt läbinud digipöördega kooliga, korraldavad sealsed õpetajad avatud tunde teistele koolidele ja kolleegidele. Läksime uurima seda, kuidas nutiseadmeid õppetöös kasutatakse. Saime ohtralt ideid ning mõtteid, kuidas saaksime ka oma koolis tunnisegajad- telefonid ja tahvelarvutid muuta abivahenditeks õppetöös.

23. veebruaril toimusid Eesti Vabariigi sünnipäevale pühendatud pidulikud aktused nii koolis kui ka lasteaias. Lasteaiälapsed laulsid ja tantsisid ning lugesid luuletust meie kallist kodumaast. Koolis olid 9. klassi õpilased koos ajaloo ja ühiskonnaõpetajaga ette valmistanud sisuka ettekande Eesti Vabariigi kujunemisloost. Esitati ka laste omaloomingut ning temaatilisi laule ja pillimänge.

26. veebruaril toimus teine mõisakoolide laulupäev Puurmanni mõisakoolis. Muusikaõpetaja Maret kirjutab nii: „Kohale olid sõitnud kuue kooli lauljad. Meie kool oli kõige kaugemalt. Kogesime taas sooja vastuvõttu. Saime kuulda erinevate saatetega toredates esitustes laule isamaast, emakeelest, kodust. Oli uuemaid laule aga ka vanaemade poolt lauldud meloodiaid. Vahvad olid erinevad vokaal-instrumentaalansamblid Puurmannist, keda juhendas kohalik noormees. Lapsed mängisid kitarre, akordioni, klaverit ja laulsid. Väga tore oli Eesti kaart, kus olid ära märgitud kõik mõisakoolid. Esinejad said panna südame oma kodukoha peale. Esialgu on neid südameid veel vähe ja suhteliselt Puurmanni ligidalt. Soovisime korraldajatele, et sellest päevast saaks tore traditsioon ja et see kaart saaks aastatega südameid täis.“ Meie kooli esindasid Kerttu Rikkolas, Hanna Brita Luik, Andella Tsilk, Janelle Heinmets, Karoline Murro, Gerda Porovart, Renate Johanson, Kirke Krõõt Salk, Brenda Saluste ja Hanna-Liina Mäitse.

Kiidame tublisid!

Veebruarikuus toimus mitmeid maakondlikke olümpiaade. Ajaloo olümpiaadil saavutasid Vasta kooli 9. klassi õpilased suurepäraselt 3. ja 5. koha! 3. koha saavutas Renate Johanson ning 5. koha Hanna-Liina Mäitse! Õpilaste juhendaja oli Lende Saluvee. Lisaks osalesid veel Mia Pintmann, Kristiina Kõrve, Andella Tsilk, Helander Lehtla, Kiur Kotšin ja Rainis Adli.

Eesti keele olümpiaadil osalesid Janelle Heinmets, Andella Tsilk ja Renate Johanson. Nende juhendajaks oli Anu Laidinen.

Matemaatika olümpiaadil osalesid Carl Henrig Järvepere, Andella Tsilk, Kevin Preis ja Jan Erik Luik.

24. Eestimaa valdade talimängudel Põlvas kuulusid Viru-Nigula valla meeskonda Marko Ehand ja Janelle Heinmets.

Krista Leppik
Huvijuht

Kõndimine kui sport

Ma pole alati olnud sportlik ja tervislike eluviisidega, pigem vastupidi. Pärast esimese lapse sündi tahtsin saada talle parimaks eeskujuks ning hakkasin järk-järgult oma eluviise muutma. Üks osa muutusest oli liikumine – hakkasin kõndimas käima. Esialgu paar-kolm kilomeetrit, siis kaheksa kuni kümme ja enam kilomeetrit päevas.

Nägin positiivseid muutusi emotsioonides, unekvaliteedis, suhetes teiste inimestega, kehakujus ja mis kõige tähtsam – oma tervises.

Üha enam tundsin end rõõmsana ning halva tujuga suutsin paremini ja kiiremini toime tulla. Juba seitse aastat on liikumine minu jaoks kui teraapiline tegevus, ilma milleta ei oska ma oma elu enam ette kujutada.

Teadlased on kindlaks teinud, et vähemalt 10 000 sammu päevas tagab hea immuunsüsteemi töö, hoiab siseorganid töökorras, südamelihase tugevana ja vaimu virgena, et liigseid muremõtteid ei tekiks.

Juba mitmendat nädalat kutsun sotsiaalmeedias inimesi üles ühinema minuga kolmapäevastel ühiskõndimistel, algusega kell 18.15 spordihalli eest.

Kolmapäevastele kooskõndimistele on oodatud kõik, sest tunnike tempokat kõndimist ei nõua suurt pingutust, kuid vajalik sammude arv saab garanteeritult täis, et liikuda rõõmsama tuleviku suunas.

Terve Nigula liigub!

* * *

Rulluisu koolitusel kaarhallis

12. veebruaril oli spordihallis rulluisu koolitus lastele. Koolitajateks Reet ja Alar Rakvere rulluisuklubist "Bont". Koolitajatel olid kaasas kiivrid ja rulluisud huvilistele kasutamiseks.

Osavõtt osutus niivõrd uhkeks, et tekkis olukord, kus soovijad pidid lausa järjekorras olema. Huvilised said baasteadmised rulluisutamisest ning proovida erinevaid pidurdamise tehnikaid ja sõidustiile. Ka osad täiskasvanud panid omale uisud jalga ning lustisid koos lastega. Üritus läks väga hästi! Rahvast oli oodatust enam – koolitajad olid üllatunud niivõrd suure osavõtu üle (50 inimest).

Tänu rulluisukoolitusele on huvi selle sportimisviisi vastu kasvanud. Spordisaalist võib leida pea igal treeninguvälisel ajal mõne rullitaja, nii suuri kui väikeseid.

Kel omad uisud olemas ja kevadeni enam oodata ei kannata, on oodatud spordihalli treeningute välisel ajal rulluisutama.

Tekst ja foto: **Marju Kees**, spordisaali juhataja

Sünnipäevad märtsis

Johanna Näär (15.03) – 89

Aino Rikolas (23.03) – 88

Genrich Grauberg (13.03) – 87

Julius Tauer (09.03) – 86

Helda Tander (23.03) – 84

Anton Laager (27.03) – 84

Evald Ojasalu (30.03) – 81

Tiina Streltsova (05.03) – 75

Palju õnne !

Märtsikuu kultuurisündmused Viru-Nigula rahvamajas

8. märtsil kell 18.00 naistepäeva tähistamine.
Esinevad Viru-Nigula Mehed

16. märtsil kell 19.00 Mäetaguse rahvamaja näiteringi etendus „Laip sahvris“.
Autor Margus Möll, lavastaja Mare Taar.
Piletid 3 ja 1 euro (lapsed, pensionärid)

18. märtsil kell 12.00 Viru-Nigula laste lauluvõistlus „Vastakad viisid“

23. märtsil kell 12.00 Pannkoogipäev (tasuta)
23. märtsil kell 18.00 – 22.00 Koolinoorte disko, DJ Alari, pääse 1 euro.

30. märtsil kell 18.00 teatriõhtu. Kunda teatri „Karoliine“ etendus „Väike nõid“ ja Kunda kooli teatri etendus „Hiired sahvris“.
Pääse 2 ja 1 euro (lapsed, pensionärid)

Missugust prügi tohib põletada koduses küttekoldes?

Prügiks nimetatakse tavaliselt segaolmejäätmeid, nagu mähkmed, vanad riided või plastist mänguasjad. Taolisi esemeid tekib majapidamistes sageli ning kiireim viis prügist vabanemiseks tundubki kütteperioodil vanad esemed ahju visata. Ahju tohib aga panna vaid töötlemata puitu, kiletamata paberit ja pappi.

Kõige keskkonnasõbralikum on paberi ja papijäätmed viia vastavasse konteinerisse, et saaks materjali uuesti ringlusesse võtta. Tule süütamiseks saab kasutada ka peenikesi puupilpaid, kasetohtu ja/või süütekuubikuid. Muude asjade põletamisel tekib õhku kahjulikke osakesi, mis mõjuvad halvasti nii inimeste ja loomade tervisele kui ka kogu ümbritsevale keskkonnale. Vähem tähtis ei ole ka kahjulik mõju ahjule – sobimatute esemete põletamine lühendab ka ahju eluiga.

Prügi põletamine taandub müütidele – kui vanasti põletati prügi ahjus, siis järelikult võib seda teha

ka nüüd. Tasub aga meeles pidada, et aastakümneid tagasi olid jäätmed oluliselt teistsugused. Plastpakendeid oli vähem kui praegu ning tarbimine samuti väiksem. Veel mõnikümme aastat tagasi pakiti näiteks vorst paberisse, praegu aga kasutatakse valdavalt plastpakendeid. Samuti paraneb aasta-aastalt ekspertide teadlikkus, mida tegelikult jäätmete põletamine kaasa toob. Seetõttu toimub jäätmete põletamine kontrollitud tingimustes, spetsiaalseid põletusahjusid kasutades.

Mõnikord kasutatakse prügipõletamist ka kulude vähendamise viisina. Majapidamisse tellitakse kõige väiksem prügikonteiner või väidetakse, et majapidamises jäätmeid üldse ei teki. Tekkinud jäätmed, mis prügikasti ära ei mahu või mida kuskile panna ei ole, põletatakse küttekoldes. Selline käitumine on vale. Kõige lihtsam viis jäätmetest vabaneda on prügi sortida ning majapidamise kütmiseks kasutada puid või muid küttematerjale, mida on lubatud põletada. Nii säästame keskkonda ja ka oma tervist. Meie kõigi võimuses on anda omapoolne panus keskkonna heaks, kogudes, sortides ja viies oma majapidamises tekkinud jäätmed selleks ettenähtud kohta.

Loe [Bioneerist](#) lisainfot sortimise kohta ning tutvuge [jäätmerattaga](#).

Infot ohutu kütmise ja jäätmete sortimise kohta leiad ahi.envir.ee.

Katrin Jõgisäär

Bioneeride peatoimetaja
MTÜ Ökomeeda

Oleme hiljuti avatud Lille Salong Rakveres, avatud E-R 07:30 – 19:30; L-P 09:00 – 17:00
Pakume kõiki teenuseid, mis ühele lillesalongile kohane. Tel 58 050 004